

IRENE ÖMBLUS

JOHANNA

IRENE ÕMBLUS JOHANNA

Toimetaja: Heli Hallik
Illustraator: Kaie Lilleorg
Kaante kujundaja ja küljendaja: Kaie Lilleorg

Trükikoda: MJ Konsult

ISBN 978-9916-754-14-6

© Kõik õigused kaitstud

Kirjastus Hea Tegu
www.fil.ee

Pärnu 2024

Kes on Johanna

Ühes suures linnas elas kord üks väike tüdruk. Ta ise arvas, et ta ei ole üldsegi väike, vaid juba täitsa suur. Tema nimi oli Johanna.

Johannal olid heledad, natuke lakkis juuksed ja rohekad silmad. Ta oli väikest kasvu ja kõhnake.

Johanna kodu asus vanaaegse viiekordse maja neljandal korrusel. See oli suur kuue toaga korter, kus elas viis perekonda. Sellist korterit nimetati ühiskorteriks. Päris vanasti oli selles ruumikas korteris elanud üksainus perekond. Hiljem, kui kortereid oli vähe, aga inimesi palju, jagati suur korter mitme pere vahel ära. Johanna pere tuba oli korteris kõige valgem ja avaram. Kunagi peeti selles toas pidusid ja võeti vastu külalisi. Johanna elas seal koos ema ja isaga.

Suures köögis oli igal perekonnal oma kapp. Ka Johanna emal oli oma köögikapp. Selles hoidis ema nõusid, potte ja panne. Köögis oli üks gaasipliit ja üks kraanikauss. Nii pidid naabrid neid sõbralikult jagama. Lapsi elas suures korteris kuus ja nad kõik said omavahel hästi läbi.

Päeval käis Johanna lasteaias. Seal oli palju lapsi ja koos oli tore mängida. Lasteaia õue peal oli isegi basseini, aga enamasti seal vett sees ei olnud. Ainult üks kord oli ja siis oli vahva seal sulistada.

Lasteaed oli üsna kodu lähedal. Õhtuti jalutas Johanna koos emaga koju. Nende tee viis mööda majast, mille ees kasvasid kastanipuud. Sügiseti olid Johanna taskud alati ilusaid läikivaid kastaneid täis. Kodus sai koos emaga nendest igasuguseid toredaid loomi meisterdada.

Kuidas Johanna üksi lennukiga sõitma läks

Johanna ema sai naabritega väga hästi läbi. Kui abi oli vaja, siis kõik alati aitasid üksteist. Ükskord pidid ühed naabrid minema lennuki peale. Neil oli vaja Leningradi lennata. Praegu on Leningradi nimi Peterburi, aga siis oli Leningrad. Vahel juhtub nii, et linna nimi muudetakse ära. Nii juhtus Leningradiga ka.

Kui Johanna oli väike, siis oli autosid väga vähe. Naabritel ei olnud ka autot. Nad pidid bussiga lennujaama minema. Neil oli palju kotte ja kahekesi oli raske kõiki asju lennujaama viia. Nii palusid naabrid Johanna ema endale appi. Emal ei olnud kahe ja poole aastast Johannat kusagile jätta ning ta võttis tüdruku lennujaama kaasa.

Sellist lennujaama nagu praegu, tookord ei olnud. Turvaväravaid ka ei olnud. Inimesed näitasid oma pileti ette ja läksid siis ise üle lennuvälja lennukisse. Saatjad jäid värava taha lehitama. Kui naabrid lennuki peale läksid, hakkas Johanna kisama, et tema tahab ka lennukiga sõita. Ta karjus nii kõvasti, et emal ei jäänudki muud üle, kui Johanna naabritega kaasa lubada. Nii väikestel lastel ei olnudki tol ajal passi ega üldse mingit dokumenti. Pealegi oli Johanna parasjagu nii väike, et talle polnud piletit ka vaja.

Järgmisel päeval pidi Johanna emal olema uues töökohas esimene tööpäev, aga ta ei saanud sinna minna. Johanna ema ostis hoopis pileti ja lendas Johannale Leningradi järele. Paar päeva hiljem tulid nad koos koju tagasi.

Johanna ise jäi reisiga muidugi väga rahule. Tema sai nüüd ühe korra asemel kohe kaks korda lennukiga sõita.

Kuidas Johanna kodus kaotsi läks

Pärast Leningradis käimist pidi Johanna ema lõpuks ikkagi tööle minema. Juhtus aga nii, et lasteaias Johanna jaoks kohta ei olnud ja kellegi hoolde Johannat ka jätta ei saanud. Johanna isa oli meremees ja tema oli kodus üldse väga harva. Kui laev sadamast välja sõitis, oli see merel mitu kuud järjest. Sellepärast ei saanud Johanna ka isaga koju jääda. Vahel unustas Johanna päris ära, et tal isa on. Ta oli harjunud emaga kahekesi olema. Igatahes oli olukord selline, et Johanna ema pidi tööle minema. Muud ei jäänudki üle, kui kahe ja poole aastane Johanna pidi täitsa üksi koju jääma. Muidugi oli Johanna kurb, sest ta polnud kunagi varem päris üksi kodus olnud. Natuke hirmus oli ka. Emal lubas, et tuleb lõuna ajal korraks koju ja vaatab, kas Johannal on kõik ikka hästi.

Emal pani ennast riidesse, kallistas Johannat ja ütles, et ta pahanudust ei teeks. Siis läks ta välja, keeras ukse lukku ja pani võtme ukse taha naela otsa. Emal oli naabritega kokkulepe, et kui Johanna kõva kisa teeb, siis võivad nad vaatama minna, kas on abi vaja.

Johanna otsis endale tegevust. Lugeda ta veel ei osanud, aga raamatutest pilte vaadata oli ka päris huvitav. Kui ta sellest ära tüdines, otsis ta välja värvipliiatsid ja katsus natuke joonistada. See ei õnnestunud hästi. Pilt ei tulnud üldse selline, nagu Johanna ise ette kujutas. Ta jättis pliiatsid laua peale ja mõtles, mida veel teha.

Äkitselt tundis Johanna, et on väga väsinud. Ta arutles endamisi, kus oleks hea koht magamiseks. Voodi ei tundunud üldse mõnus. Seal sai nagunii igal öösel magada. Johannale tuli meelde, et suure

riidekapi põhjas on pehmed sullepadjad. Ta tegi kapiukse lahti ja pugenes sisse. Kapiukse küljes rippusid isa lipsud. Johanna võttis nendest kinni ja tõmbas ust enda poole. Ta tahtis ukse nii kinni tõmmata, et valgust üldse sisse ei paistaks. Nii palju jõudu tal ei olnud ja väike pragu jäi ikka. Johanna lasi lipsudest lahti, pugenes kapi tagumisse otsa riiete alla, viskas ennast patjadele siruli ja jäi magama.

Lõuna ajal tuli ema koju ja märkas ehmatusega, et Johannat ei olegi toas. Ta otsis igalt poolt ja oli väga mures. Ta ei saanud aru, kuhu Johanna kaduda sai, kui aknad olid kinni ja uks lukus. Viimaks nägi ema irvakil kapiust. Ta avas tasakesi ukse ja leidiski Johanna seal magusasti nohisedes magamast.

Kuidas Johanna üksinda poes käis

Ühel nädalavahetusel oli emal väga kiire. Ta pidi kodu koristama ja süüa tegema ja Johannale oli vaja uus kleit õmmelda. Emal polnud üldse aega mõelda, mida lõunaks süüa teha. Nii küsis ema Johanna käest, mida ta süüa tahab. Johanna soovis frikadellisuppi ja magustoiduks pannkooke. Emal vaatas kappi ja avastas, et jahu ei ole. Poodi minna polnud kohe üldse aega. Õnneks oli pood kohe nende kodu kõrval. Johanna oli seal varem koos emaga palju kordi käinud. Nii ta siis pakkuski, et käib ise poes ära. Emal leidis, et äkki on Johannal natuke vara päris üksi poodi minna, sest tüdruk oli siis alles nelja-aastane. Johanna jälle arvas, et ta on juba päris suur ja saab hakkama küll.

Emal otsiski rahakotist täpse raha. Ta andis selle Johannale ja ütles, et ta peab poest tooma ühe kilo jahu.

Johanna tundis ennast väga tähtsalt. Tal oli oma väike seljakott, mille sisse jahupakk pidi mahtuma. Ta pani ennast riidesse, võttis koti, lehvitab emale ja läks poodi.

Pood asus Johanna majast kaks maja edasi. See oli väike kauplus, mis asus suure elumaja keldrikorrusel. Johanna astus poeuksest sisse ja seisis järjekorda. Tema ees oli päris mitu inimest, kokku viis. Täpselt nii palju oskas Johanna numbreid lugeda.

Kui jõudis kätte Johanna kord küsida, ei märganud poemüüja teda üldse. Lett oli nii kõrge, et tüdruk ei paistnud selle tagant sugugi välja. Õnneks seisis tema seljataga üks tore tädi. Tädi ütles müüjale, et üks väike ostja on tema ees veel.

Müüja küünitas üle letiääre Johanna poole ja küsis, mida ta soovib. Johanna palus ühe kilo jahu. Müüjatädi aitas tal jahukoti kenasti seljakotti panna. Tüdruk tänas, maksis ostu eest ja läks koju. Ta oli väga uhke, et sai poes päris üksi hakkama. Ka poemüüja ja järjekorras seisnud tädi ütlesid, et ta on väga tubli tüdruk. Nad ütlesid seda ka, et emal on kindlasti nii heast lapsest palju abi.

Kodus kiitis emagi Johannat ja koos hakkasid nad lõunaks süüa tegema. Ema keetis frikadellisuppi ja Johanna segas koogitaigent. Küpsetada ta ise veel ei osanud, selle töö tegi ema ära.

Pärast sööki otsis ema välja õmblusmasina ja lillelise kanga. Sellest pidi Johannale tulema ilus uus suvekleit. Ema võttis sahtlist kleidilõike ja lõikas selle järgi kleidi kangast välja. Nüüd traageldas ema tükid kokku ja proovis kleiti Johannale selga. See nägi juba täitsa kleidi moodi välja, ainult servad natuke narmendasid.

Sirr ja sirr vuristas ema õmblusmasinaga kleidi kokku ja varsti oligi see päris valmis.

Nüüd pani Johanna uue kleidi selga ja otsis sahtlist välja valged põlvikud. Emagi võttis kapist ilusa lillelise suvekleidi ja sättis selle endale selga. Koos keerati uks lukku ja mindi parki jalutama. See oli üks tore vaba päev.

Kuidas Johanna uue kleidi sai

Lasteaiast koju viis kaks teed. Üks viis otse telemaja poole, teine aga suurest hotellist mööda. Hotell oli ehitatud nii, et osa sellest oli rohkem, osa vähem maa peal. Johannale meeldis kõndida maja ääres ja libistada kätt aknaplekil, kuni esimene korrus läks nii kõrgeks, et ta enam ei ulatunud seda tegema.

Ükskord, kui Johanna jälle oma kätt mööda aknaplekki libistas, märkas ta maas raha. See oli paberist rahatäht ja punane. Johanna ei teadnud, kui suur raha maas oli, aga ta teadis juba, et see on raha ja et selle eest saab poest midagi osta. Ta korjas rahatähe maast üles ja jooksis seda lehvitades ema poole, ise hõisates: „Ema, ma leidsin kopika! Ema, ma leidsin kopika!“

Ema ei saanud aru, et Johannal on sõrmede vahel raha ja pahan-das: „Viska see must paberilipakas maha!“

Johanna ei visanud. Kui ta ema juurde jõudis, oli emal hea meel, et Johanna seekord sõna ei kuulanud. Nad läksid hoopis koos poodi ja ostsid selle raha eest Johannale uue peokleidi. See oli peen-villane, punast värvi ja pikkade varrukatega. Varrukate ja kaeluse ääres oli väike valge servaga punane satsike. See kleit meeldis Johannale väga ja ta kandis seda nii kaua, kui see talle päris väike-seks jäi.

